

	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Сучасні правові системи			
		Статус дисципліни вибірковий компонент			
Галузь знань		D бізнес, адміністрування та право			
Спеціальність		D8 Право			
Освітня програма		Право			
Рівень вищої освіти		Другий (магістерський)			
Форма навчання		Денна/заочна			
Курс		I			
Семестр		II			
Обсяг дисципліни		Кредити	4,5	Години	135/135
		Лекційні			28/8
		Практичні/семінарські			20/4
		Лабораторні			
		Самостійна робота			87/123
Семестровий контроль		Залік			
Викладач		Зеленко Інна Павлівна, к.ю.н., доцент кафедри загальноправових дисциплін та державного управління, доцент			
Контактна інформація		I.P.Zelenko@cuspu.edu.ua			
Кафедра		Загальноправових дисциплін та державного управління			
Факультет		Права, бізнесу та адміністрування			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)		Курс вивчає поняття юридичної компаративістики, правові системи сучасності, їх типологію, глобалізаційні процеси, механізми міжнародної взаємодії національних правових систем.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)		Завдяки вивченню основних положень навчальної дисципліни досягається розуміння студентами сучасних тенденцій розвитку національних правових систем, окремих правових явищ та процесів, забезпечуючи підвищення рівня загальної та правової культури майбутніх юристів.			
Компетентності		У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності: - здатність до аналітичного мислення; - здатність досліджувати явища; - здатність збирати та аналізувати інформацію; - здатність до творчого вирішення проблем; - здатність приймати обґрунтовані рішення.			
Програмні результати (Чому можна навчитися)		- У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набудуть навичок: - розуміти соціальні явища і процеси, давати оцінку межах їх правового регулювання; - усвідомлювати відповідність правових цінностей системі цивілізаційних стандартів; - збирати, аналізувати та узагальнювати інформацію із різних джерел, перевіряти їх вірогідність актуальними методами вивчення;			

	- демонструвати взаємозв'язок національної правової системи з правовими системами інших країн, ґрунтуючись на розумінні міжнародних цінностей і міжнародного права; - здійснювати порівняння як правових систем в цілому, так й окремих інститутів, спираючись на розуміння взаємодії правової системи України та Європейського Союзу.
Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. Тема 1. Юридична компаративістика: поняття, предмет, методологія Тема 2. Становлення і розвиток юридичної компаративістики Тема 3. Національні правові системи та їх типи Тема 4. Загальна характеристика романо-германської правової сім'ї Тема 5. Джерела права романо-германської правової сім'ї Тема 6. Правові системи скандинавських країн Тема 7. Правові системи держав Латинської Америки Змістовий модуль 2. Тема 8. Загальна характеристика англо-американської правової сім'ї Тема 9. Джерела права англо-американської правової сім'ї Тема 10. Особливості правових систем США та країн Співдружності Націй Тема 11. Релігійні правові системи Тема 12. Традиційні правові системи Тема 13. Правова система України серед правових систем сучасності Тема 14. Передумови та механізм зближення національних правових систем у сучасних умовах суспільного розвитку
Критерії оцінювання роботи студентів	Семінарські заняття оцінюються від 1 до 5 балів, кожна контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – максимально 30 балів. Протягом семестру здобувач отримує максимум у сумі за усі види роботи 100 балів. Перескладання пропущених занять, контрольної роботи проводиться на консультаціях за тими ж критеріями.
Політика курсу	Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Лекційні та семінарські заняття відвідуються згідно розкладу занять, самостійна робота подається не пізніше, ніж за два тижні до закінчення семестру. На заняттях телефонами та айфонами студент може користуватися з дозволу викладача для уточнення окремих положень та понять за темою семінару. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після пропущеного заняття. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: Самостійна робота включає в себе поглиблену проробку питань тем за рекомендованою літературою, підготовку рефератів, презентацій, тез на наукові конференції з тем курсу.
Інформаційне забезпечення	онлайн-ресурси: https://classroom.google.com/c/NTg4ODY5MDg1MjM0 Інформаційні ресурси: - Головний правовий портал України. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: URL: http://www.nbuv.gov.ua

	- Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua - Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib - Сайт Верховної Ради України (законодавство). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main - Сайт журналу «Право України». URL: http://pravoua.com.ua/ http://www.ligazakon.ua/ - Українська правнича фундація. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/REF0010079 - Центр європейського і порівняльного права. URL: http://www.ecl.e.gov.ua/ - Центр розвитку українського законодавства. URL: http://www.ulde.kiev.ua/news.php
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторії корпусу № 4 ЦДПУ ім. В.Винниченка, мультимедійне обладнання або ноутбук, смартфони, презентаційні матеріали до курсу, навчальна та наукова література. Література

Нормативно-правові акти:

1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р.
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.
3. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1979 р.
4. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 р.
5. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21 грудня 1965 р.
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р.
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 р.
8. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
9. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р.
10. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р.

Основна:

1. Жаровська І. М. Юридична компаративістика: навч. посіб. Львів: Вид-во ЛКА, 2015. 195 с.
2. Мороз С.П. Правничі системи сучасності. Дніпро, 2019. 86 с.
3. Оніщенко Н.М. Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розбудови державності: монографія / Н.М. Оніщенко, О.Г. Варич, Т.І. Тарахонич, О.М. Мельник, О.В. Потєхін; ред. Ю. Л. Бошицький; НАН України, Київ. ун-т права. К.: Кондор, 2012. 614 с.
4. Основні правові системи світу: навчальний посібник / В.Д. Гапотій, О.Л. Жильцов, Г.І. Воржєвітіна. Мелітополь: ФОП Однороз Т.В., 2019 279 с.
5. Порівняльне правознавство: підручник / за заг. ред. О.В. Петришина; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Х.: Право, 2012. 271 с.
6. Порівняльне правознавство: підручник / упоряд.: Бисага Ю.М. та ін. Ужгород; Херсон: Гельветика, 2013. 230 с.
7. Порівняльне правознавство: хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів: навч. посіб. / уклад.: О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов. Х.: Право, 2016. 1024 с.
8. Правові системи сучасності: навч. посіб. / Ю.С. Шемишченко, О.Л. Богініч, В.Ю. Васецький, К.П. Вовраженцева, С.Д. Гусарєв; ред. Ю.С. Шемишченко; НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. К.: Юрид. думка, 2012. 490 с.
9. Право Європейського Союзу: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. О.К. Вишнякова; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». О.: Фенікс, 2013. 869 с.
10. Трембіцький А.М., Циганюк Ю.В. Порівняльне правознавство: навч-метод. посіб. 2-ге вид., допов. Хмельницький: ІРД, 2014. 216 с.
11. Юридична компаративістика: навч. посіб. / А.М. Кучук, Ю.С. Завгородня. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 112 с.

Допоміжна

1. Атаманова Наталя. Сучасні підходи до типології правових систем. Молодий вчений. 2024. № 6 (130). С. 137-141.
2. Білозьоров Є.В. Джерела права в державах континентального і загального права: проблеми їх детермінації. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія № 18. Економіка і право : зб. наук. праць. Вип. 22. К. : Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. С. 120-127
3. Білоричий Г. Єврейське (іудейське) право: джерела та тенденції розвитку. Порівняльне правознавство. 2012. № 3-4. С. 157-162.
4. Богачова Л. Л. Принцип правової визначеності в європейському і національному праві (змістовна характеристика). Теорія і практика правознавства. 2013. Вип. 2. С. 74
5. Богачова Л.Л. Вплив права Ради Європи на національну правову систему України. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2014. Випуск 28. С. 56-68.
6. Васянович О.А. Правова система Ізраїлю: міжнародний та національно-правовий аспекти. Порівняльно-аналітичне право. 2015. № 4. С. 426-428.
7. Гартман М. Проблеми розуміння єврейської правової системи та основні її ознаки. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 9. С. 109-115.
8. Гуменюк Т.І. Сучасні порівняльно-правові дослідження: основні критерії модернізації. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. № 3. С. 7-11.
9. Кармазіна К.Ю. Особливості джерел загального права. Науковий вісник Міжнародного університету. Сер.: Юриспруденція. 2013. № 5. С. 13-17.
10. Колодяжна В.В. Історія формування та сучасний стан романо-германської правової сім'ї. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2013. № 1. С. 46-53.
11. Корчевна Л.О. Специфічні особливості індуїстського права. Правова держава. 2015. № 20. С. 16-21.
12. Крестовська Н.М. Цивілізаційний підхід у порівняльному правознавстві. Правова держава. 2016. Вип. 27. С. 443-449.
13. Кучук А.М. Джерела права: міжнародний і теоретико-правовий аспекти. Альманах міжнародного права. 2016. Вип. 14. С. 23-30.
14. Кучук А.М. Теоретичні основи правового поліцентризму: монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 312 с.
15. Лук'янов Д.В. Канонічне право: поняття та особливості. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2011. Випуск 21. С. 76-83.
16. Місевич С.В. Джерела канонічного права (теоретико-правовий аналіз). автореф. дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.01. Одеса, 2005. 19 с.
17. Настасяк Л.Ю., Луць Л.А. Континентальний тип правових систем: наукові інновації дослідження в контексті сучасних реалій. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 2. С. 82-99.
18. Оксамитний В. Сучасні правові системи у компаративістському вимірі. Порівняльне правознавство. 2012. № 3-4. С. 392-407.

19. Павліченко Є.В., Голинська М.І. Становлення порівняльного правознавства та порівняльно-правової методології. *Правовий часопис Донбасу* 2019. № 1. С. 18-23.
20. Піх Ю.А. Характерні риси сучасних релігійних правових систем. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2014. № 4. С. 75-77.
21. Полонка І.А. Рівень нормативності в правових системах світу: порівняльно-правовий підхід. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 4. С. 537-546.
22. *Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розбудови державності* : монографія / за заг. ред. Ю. Л. Бошицького. К. : Кондор, 2012. 616 с.
23. Саміло Г.О. «Мусульманське право» та «право мусульманських країн»: питання співвідношення понять. *Порівняльно-аналітичне право*. 2014. № 5. С. 44-46.
24. Саміло Г.О. Особливості правової системи сучасної Індії. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія. Юридичні науки*. 2017. Випуск 5. Том 1. С. 46-49.
25. Ситар І.М., Чорнобай О.Л. Романо-германська правова сім'я: гносеологічні та теоретичні аспекти: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2009. 168 с.
26. *Сучасні проблеми порівняльного правознавства* : зб. наук. праць / за ред. Ю.С. Шемишченка, Я.В. Лазура; упоряд. О.В. Кресін, М.В. Савчин. Ужгород: К.: Говерла, 2015. 216 с.
27. Тюріна О.В. Перспективи розвитку порівняльного правознавства. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 1. С. 19-27
28. Харитонов Р. Ф. Галузева юридична компаративістика: загальнотеоретичне дослідження. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. К., 2020. 208 с.
29. Харитонов Р. Ф. Галузева юридична компаративістика як навчальна дисципліна. *Порівняльно-аналітичне право*. 2014. № 8. С. 23-25.
30. Харитонов Р. Ф. Порівняльне правознавство і галузева юридична компаративістика: співвідношення і взаємодія. *Публічне право*. 2015. № 2. С. 345-351.
31. Хаустова М. Г. Національна правова система за умов розбудови правової демократичної державності в Україні : монографія. Х. : Право, 2008. 160 с.
32. Чорномаз О.Б. Правовий прецедент як джерело права в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2016. № 1. С. 42-48.
33. Шаганенко В.П. Особливості системи права у романо-германській правовій сім'ї. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2013. № 6-1. Том 1. С. 88-91.